

MI 2014.

1. (5 bodova)

- a) Iskažite i dokažite Cauchyjev kriterij za konvergenciju redova realnih brojeva s pozitivnim članovima. ■
b) Ispitajte konvergenciju redova

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2n-1}{3n+1}, \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2n-1}{(3n+1)^2}, \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2n-1}{(3n+1)^3}.$$

Što možete reći o konvergenciji reda $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2n-1}{(3n+1)^p}$ za svaki $p > 3$? Obrazložite sve tvrdnje.

2. (5 bodova)

- a) Razvijte u Taylorov red oko $c = 0$ funkciju

$$f(x) = \frac{x}{(1-x)^2},$$

te odredite područje konvergencije dobivenog reda.

- b) Koju od sljedećih dviju suma

$$\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n n \left(\frac{1}{3}\right)^n, \quad \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n n 5^n$$

možemo izračunati koristeći razvoj pod a). Obrazložite sve tvrdnje, te izračunajte sumu.

ZI 2014.

4. (5 bodova) Nađite sve krivulje koje imaju svojstvo da je površina trapeza određenog pozitivnim dijelovima koordinatnih osi, tangentom na tu krivulju u točki $T_0(x_0, y_0)$, $x_0, y_0 > 0$ i pravcem $x = x_0$, jednaka kvadratu ordinate dirališta.

5. (5 bodova)

- (a) Zadana je diferencijalna jednadžba $P(x, y)dx + Q(x, y)dy = 0$. Da bi postojao Eulerov multiplikator $\mu = \varphi(xy)$ pokažite da mora biti

$$\frac{\varphi'(t)}{\varphi(t)} = \frac{Q_x' - P_y'}{xP - yQ},$$

pri čemu je desna strana funkcija od $t = xy$.

- (b) Koristeći tvrdnju pod (a) odredite Eulerov multiplikator oblika $\mu = \varphi(xy)$ tako da jednadžba

$$\left(3x + \frac{y^2}{x}\right)dx + \left(\frac{x^2}{y} + 3y\right)dy = 0$$

bude egzaktna, te riješite zadanu jednadžbu.

6. (5 bodova) Nađite opće i singularno rješenje diferencijalne jednadžbe $y = xy'^2 - 2y'^3$.
7. (5 bodova) Riješite Cauchyjev problem $y'' + y = \frac{1}{\cos^3 x}$, $y(0) = 1$, $y'(0) = 2$.

8. (5 bodova)

- (a) Definirajte determinantu Wronskoga za funkcije $y_1, \dots, y_n \in C^{(n-1)}[a, b]$.
(b) Ako su $y_1, \dots, y_n$ rješenja homogene linearne diferencijalne jednačbe n -tog reda, iskažite povezanost linearne nezavisnosti tog skupa funkcija i pripadne determinante Wronskoga.
(c) Nađite opće rješenje homogene linearne diferencijalne jednačbe

$$y''' + 2y'' + 3y' + 6y = 0,$$

te pokažite da su dobivena rješenja y_1, y_2, y_3 linearno nezavisna.

MI 2013.

1. a) (2 boda) Odredite konvergenciju reda

$$\sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \left(\sqrt{n^2 + n + 1} - n \right).$$

- b) (2 boda) Iskažite i dokažite teorem koji ste koristili u rješavanju zadatka pod a).
c) (1 boda) Navedite kontraprimjer koji pokazuje da je teorem korišten u b) dijelu zadatka implikacija, a nije ekvivalencija.

2. (4 boda) Razvijte u Taylorov red oko $c = 1$ funkciju

$$f(x) = \frac{(x-1)^3}{x^2 - 2x + 26}$$

i odredite područje konvergencije tog reda.

ZI 2013.

3. (5 bodova) Odredite sve krivulje u ravnini za koje je odsječak tangente na x -osi u svakoj točki jednak odsječku normale na y -osi.
4. (4 boda) Riješite diferencijalnu jednačbu

$$(4xy - 3)dx + (x^2 + 1)dy = 0.$$

5. (6 bodova) Odredite rješenje diferencijalne jednačbe

$$y'' - 2y' + y = -\frac{1}{x^2}e^x$$

koje zadovoljava početne uvjete $y(1) = -e$ i $y'(1) = 0$.

6. a) (2 boda) Koristeći definiciju linearne nezavisnosti pokažite da su funkcije

$$\begin{aligned}y_1(x) &= e^x, \\y_2(x) &= (2x + 3)e^x \text{ i} \\y_3(x) &= (3x^2 + x)e^x\end{aligned}$$

linearno nezavisne.

- b) (3 boda) Iskažite i dokažite teorem u kojemu je dovoljni uvjet linearne nezavisnosti funkcija $y_1, \dots, y_n \in C^{n-1}([a, b])$ izražen pomou determinante Wronskog $W(y_1, \dots, y_n)$.

7. a) (3 boda) Nađite područje konvergencije te ispitajte ponašanje u rubovima područja konvergencije reda potencija

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-3)^n (x-1)^n}{(3n-2)2^n}.$$

- b) (2 boda) Izračunajte sumu

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{(2n+1)5^{2n+1}}.$$

10. a) (3 boda) Nađite opće i singularno rješenje diferencijalne jednačbe

$$y = xy' + \frac{2}{\sqrt{y'}}.$$

- b) (2 boda) Odredite ono rješenje gornje jednačbe koje dira ovojnici familije općeg rješenja u točki s apscisom $x_0 = 1$.

MI 2012.

1. a) (3 boda) U ovisnosti o parametru p ispitajte konvergenciju reda

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^p}.$$

- b) (2 boda) Koristeći se Taylorovim redom oko 0 funkcije

$$f(x) = \ln(1+x),$$

izračunajte sumu alternirajućeg reda

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n^p}$$

kada je $p = 1$.

2. a) (4 boda) Razvijte u MacLaurinov red potencija funkciju

$$f(x) = \left(\sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n+1}}{(2n+1)!} \right)^2.$$

Uputa: Kod rješavanja koristite poznate razvoje u red nekih elementarnih funkcija.

- b) (1 bod) Odredite područje konvergencije reda za danu funkciju f .

ZI 2012.

1. a) Dokažite (pomoću definicije reda) da vrijedi

$$\sum_{n=0}^{\infty} x^n = \frac{1}{1-x}, \forall x \in \langle -1, 1 \rangle$$

- b) Koristeći rezultat iz a) dijela odredite sumu reda potencija

$$x - \frac{1}{3}x^3 + \frac{1}{5}x^5 + \dots + (-1)^{n-1} \frac{x^{2n-1}}{2n-1} + \dots$$

- c) Na osnovu b) dijela odredite sumu reda brojeva

$$\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n-1} \frac{\sqrt{3}}{(2n-1)3^n}.$$

4. a) Dokažite da vrijedi sljedeći nužni uvjet za egzaktnost diferencijalne jednačbe:

”Ako je diferencijalna jednačba

$$P(x, y)dx + Q(x, y)dy = 0$$

egzaktna, onda funkcije P i Q zadovoljavaju jednakost

$$\frac{\partial P}{\partial y} = \frac{\partial Q}{\partial x}.”$$

- b) Koristeći rezultate iz a) dijela pokažite da sljedeća diferencijalna jednačba nije egzaktna,

$$xy^2(xy' + y) = 1.$$

- c) Riješite diferencijalnu jednačbu pod b).

7. Nađite krivulju koja prolazi točkom $(2, 2)$ za koju je površina trokuta određenog osi Oy , radij-vektorom dirališta tangente i tangentom konstantne veličine A .

8. Riješite diferencijalnu jednačbu

$$(y')^2 - y' \sin y \cos y - xy' + x \sin y \cos y = 0.$$

Uputa: Faktorizirajte jednačbu!

9. a) Pokažite da vrijedi svojstvo aditivnosti linearne diferencijalne jednačbe

$$y'' + p(x)y' + q(x)y = 0,$$

tj. ako su y_1 i y_2 dva rješenja promatrane jednačbe, onda je i funkcija $y_3(x) = y_1(x) + y_2(x)$ također rješenje te jednačbe.

- b) Ako je poznato da su funkcije

$$y_1(x) = e^x + x + 1 \quad y_2(x) = e^{-x} + x - 2$$

dva rješenja homogene linearne diferencijalne jednačbe drugog reda nađite rješenje te jednačbe čiji graf siječe os ordinata u točki $T(0, 1)$ pod kutem $\alpha = 30^\circ$.

10. a) Koristeći se determinantom Wronskog pokažite da su rješenja homogene linearne diferencijalne jednačbe

$$y''' + y' = 0$$

linearno nezavisna.

- b) Metodom varijacije konstante za linearno nezavisne funkcije dobivene u dijelu pod a) odredite opće rješenje linearne diferencijalne jednačbe

$$y''' + y' = \frac{1}{\cos^2 x}.$$